

ФОРУМ

ПЪТНА КАРТА НА БИЗНЕСА

2017 Предприемачите питат
политиците отговарят

Фискална рамка на Република България, в условията на
които ще се развива българската икономика

Предизвикателства и възможности пред бюджетната политика

Любомир Дацов

Член на Фискалния съвет

ИКОНОМИСТ

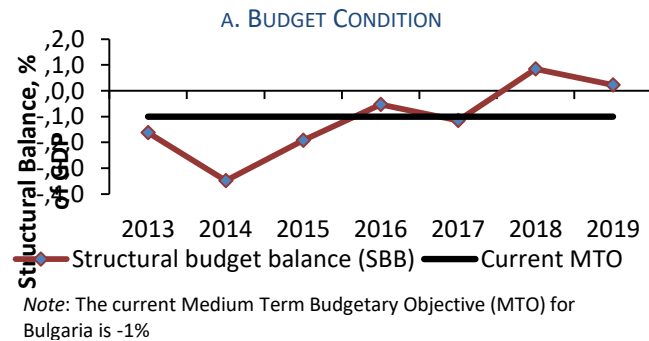
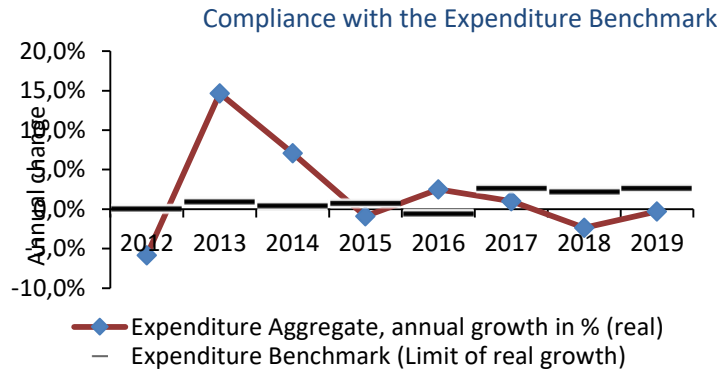

БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА

съюз на българския бизнес

24 февруари 2017 г.

Фискални правила и фискална позиция

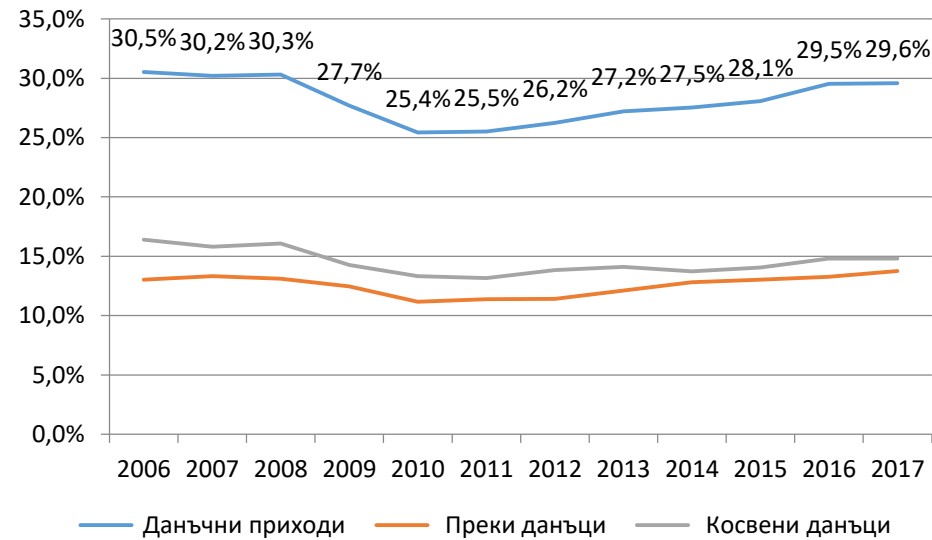
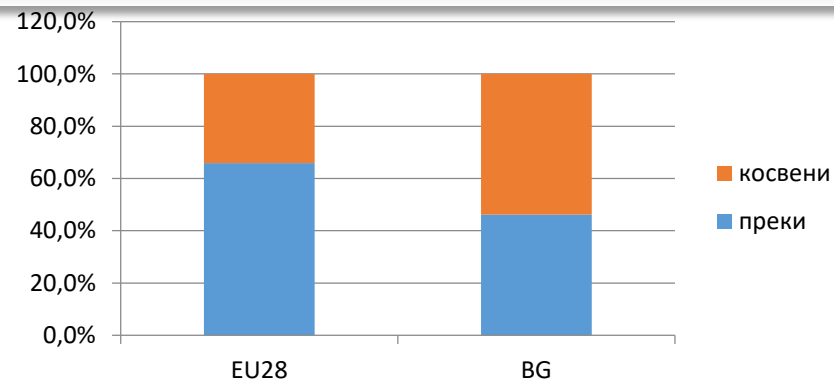

Един съществен въпрос с оглед на последната мода в ЕС (спора за fiscal stance), и ролята на бюджетната експанзия:

- В България няма доказателства, че експанзионистичната бюджетна политика работи.
- Ако някъде се получи, рисковете са повече от вероятните предимства, поради:
 - Отвореност на икономиката
 - Слаб административен и управленски капацитет
 - Липса на система за управление ефективността на разходите
 - Вероятност от силно политизиране на процеса
 - Бързо нарастване на дълговете и изместващото въздействие на лихвените плащания върху фискалното пространство

Какво показват приходите?

- Два основни аспекти при оценка на приходната част:
 - Създават ли условия за ръстез и заетост?
 - Изпълняват ли основната си функция да осигуряват достатъчно приходи в бюджета?
- Какви са изводите за една бъдеща политика?

	D.2 Taxes on production and imports						D.5 Current taxes on income, wealth etc						D.61 Net social contributions			D.614 Households' social contribution supplements		D.61SC Households' social contribution supplements	D.995 Capital transfers from gen. government to rel. sectors representing taxes assessed but unlikely to be collected	Total receipts from taxes and social contributions (including imputed social contributions) after deduction of amounts assessed but unlikely to be collected
	D.2 Taxes on production and imports	D.21 Taxes on products	D.211 Value added type taxes	D.212 Taxes and duties on imports excluding VAT	D.214 Taxes on products, except VAT and import taxes	D.29 Other taxes on production	D.5 Current taxes on income, wealth etc	D.51 Taxes on income	D.51a+c1 of which, taxes on individual or household income incl. holding gains	D.51b+c2 of which, taxes on the income or profits of corporations incl. holding gains	D.59 Other current taxes	D.91 Capital taxes	D.61 Net social contributions	D.611 Employers' actual social contributions	D.613 Households' actual social contributions	D.612 Imputed social contributions	D.614 Households' social contribution supplements	D.61SC Households' social contribution supplements	D.995 Capital transfers from gen. government to rel. sectors representing taxes assessed but unlikely to be collected	Total receipts from taxes and social contributions (including imputed social contributions) after deduction of amounts assessed but unlikely to be collected
EU-28	13.6	11.2	7.0	0.4	3.7	2.4	13.0	12.0	9.4	2.5	0.9	0.3	13.2	6.9	5.4				0.1	40.0
EA-19	13.3	10.9	6.8	0.5	3.6	2.4	12.6	11.9	9.3	2.5	0.7	0.3	15.3	8.0	6.3	1.1			0.1	41.4
BE	13.2	11.0	6.7	0.6	3.7	2.2	16.7	16.2	12.6	3.4	0.5	0.9	16.7	8.8	5.6	2.4				47.5
BG	15.5	14.6	9.0	0.2	5.5	0.9	5.4	5.2	3.1	2.1	0.1	0.3	7.9	4.7	3.1					29.0
CZ	12.5	12.0	7.3	1.7	3.0	0.5	7.3	7.1	3.6	3.4	0.2		14.6	9.3	5.3	0.0				34.4
DK	16.4	14.1	9.4	0.2	4.6	2.4	30.4	29.1	26.5	2.6	1.3	0.3	1.0	0.1	0.7	0.2		0.5		47.6
DE	11.0	10.3	7.0	0.8	2.5	0.7	12.3	11.8	9.1	2.4	0.5	0.2	16.5	6.6	8.8	1.1				40.0
EE	14.6	13.9	9.2	4.5	0.1	0.7	7.9	7.9	5.8	2.1			11.6	10.7	0.6	0.2				34.1
IE	8.9	7.7	4.7	1.5	1.6	1.2	10.9	10.4	7.7	2.7	0.5	0.2	4.5	2.4	1.5	0.5				24.4
EL	16.2	12.7	7.3	0.2	5.1	3.5	9.4	8.2	5.4	2.2	1.2	0.1	13.9	4.4	6.3	3.2				39.6
ES	12.0	10.1	6.5	0.2	3.4	1.9	10.1	9.8	7.4	2.4	0.4	0.6	12.3	8.2	3.4	0.7		0.5		34.6
FR	16.0	11.5	6.9	0.1	4.4	4.6	12.6	11.5	8.8	2.6	1.1	0.6	18.9	11.4	5.6	2.0		0.2		47.9
HR	19.7	18.6	13.0	0.1	5.5	1.1	6.0	5.6	3.6	1.9	0.4	0.0	11.9	6.3	5.6					37.6
IT	15.3	11.7	6.2	0.1	5.4	3.7	14.8	14.3	12.2	2.0	0.5	0.1	13.3	8.7	4.4	0.2				43.5
CY	14.9	12.7	8.6	0.2	3.8	2.2	9.7	8.8	2.7	5.9	1.0	0.0	8.4	5.7	2.7					33.0
LV	13.0	11.7	7.7	0.2	3.8	1.3	7.9	7.5	5.9	1.6	0.3	0.0	8.7	5.9	2.5	0.3				29.5
LT	12.0	11.4	7.7	0.3	3.4	0.6	5.5	5.4	3.9	1.5	0.1	0.0	11.9	7.8	3.8	0.3		0.0		29.4
LU	12.2	10.3	6.8	2.6	0.9	1.9	14.6	13.7	9.2	4.5	0.9	0.1	12.2	4.6	6.3	1.2				39.1
HU	18.9	17.1	9.7	0.2	7.2	1.9	7.0	6.8	5.0	1.7	0.2	0.0	13.2	7.6	5.5	0.1				39.2
MT	13.7	13.1	7.8	0.2	5.2	0.6	14.1	13.5	6.8	6.7	0.6	0.2	6.8	2.7	3.1	1.0				34.7
NL	11.7	10.4	6.6	1.6	2.1	1.3	11.6	10.5	7.7	2.7	1.1	0.2	14.7	5.1	9.1	0.5				38.2
AT	14.6	11.1	7.7	0.1	3.3	3.5	14.4	13.5	10.9	2.3	0.9	0.0	15.4	6.9	8.0	0.6				44.4
PL	13.0	11.4	7.0	0.6	3.8	1.6	6.9	6.5	4.7	1.8	0.4	0.0	13.5	5.2	7.4	0.9		0.1		33.3
PT	14.6	13.0	8.6	0.6	3.9	1.6	10.8	10.4	7.3	3.1	0.4		11.6	5.1	3.9	2.5				37.0
RO	13.4	12.5	8.1	0.4	4.0	0.9	6.6	6.2	3.7	2.3	0.4		8.1	5.0	3.1					28.0
SI	15.0	13.7	8.3	0.1	5.2	1.3	7.3	6.6	5.1	1.5	0.7	0.0	14.8	5.5	9.0	0.3		0.0		37.1
SK	11.0	10.0	6.9	0.2	2.9	1.0	7.4	7.1	3.1	3.7	0.3		14.0	8.0	5.8	0.2				32.4
FI	14.3	14.2	9.1	0.1	5.0	0.1	16.6	15.5	13.3	2.2	1.1	0.3	12.9	8.7	4.2					44.1
SE	22.1	12.0	9.1	0.1	2.8	10.1	18.4	18.1	15.1	3.0	0.3		3.7	3.5	0.1		0.2			44.2
UK	13.0	11.4	6.9	0.2	4.3	1.6	13.9	11.6	9.2	2.5	2.3	0.2	7.8	4.1	3.0	0.6				34.9
IS	15.1	11.4	8.3	0.2	2.9	3.8	17.8	17.2	13.8	2.4	0.6	0.1	3.6	3.6						36.7
NO	12.0	11.2	8.2	0.1	2.9	0.8	16.3	15.6	10.7	4.9	0.7	0.0	10.5	6.1	4.3	0.0				38.8
CH	6.1	5.5	3.5	1.0	1.1	0.6	15.2	13.4	9.2	2.9	1.7	0.2	6.9	3.2	3.7	0.1			0.2	28.1
RS	19.4	17.8	10.2	2.4	5.2	1.5	5.5	5.3	3.6	1.7	0.2	0.0	12.4	5.6	6.8					37.3

Структурни предизвикателства на разходната част

- Основните предизвикателства са свързани с така нареченото „фискално пространство“, да бъдат реструктурирани разходите, за да може бюджета в „добри времена“ да генерира превишение, а не дефицит. Ограниченията са чисто количествени и свързани с ефективността на публичните разходи.
- Количествените ограничители са 1) желаното ниво на капиталовите разходи и заместването с еврофондове и 2) високия относителен дял на негъвкави разходи за образование, здравеопазване и социални разходи

% от БВП	2007	2008	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Общо разходи	34.6%	34.6%	33.9%	37.0%	38.8%	39.2%	35.6%	38.8%
Текущи разходи	28.6%	28.8%	29.4%	32.0%	32.9%	31.4%	31.4%	32.2%
Социално осигуряване и грижи	12.0%	12.1%	14.4%	15.5%	16.4%	15.7%	15.9%	15.7%
Капиталови разходи	6.0%	5.8%	4.5%	5.0%	5.9%	7.8%	4.2%	6.6%
Дял на разходите за здравеопазване, образование и соц. осигуряване и грижи/Общо разходи	51.4%	53.2%	58.1%	58.0%	57.4%	54.0%	N.A	54.1%
Дял на разходите за здравеопазване, образование и соц. осигуряване и грижи/Текущи разходи	62.1%	64.0%	66.9%	67.0%	67.7%	67.5%	N.A	65.2%

Структурни предизвикателства на разходната част (продъл.)

% от БВП	Ранк в EU28+3
Общо разходи	22
Общо държавни служби	30
Отбрана	7
Обществен ред и сигурност	1
Икономически дейности	6
Околна среда	15
Благоустройство	1
Култура и религия	5
Здравеопазване	21
Образование	27
Социално осигуряване	21
Източник: Евростат. Данните са за 2015 г.	

Първата буква индикира резултатност, а втората ефективност

Table II.2.3: Efficiency and performance summarized across a range of indicators

	Education	Health	R&D	General public services*	Public order and safety**	Infrastructure
AT	HL	HL	HL	HL	HH	HL
BE	n.a.	HL	HL	HL	HH	HL
BG	LH	LH	LH	LH	LL	LL
CY	n.a.	HH	LH	n.a.	LL	LH
CZ	HH	LL	LL	LH	LL	LL
DE	n.a.	HL	HL	HH	HH	HH
DK	LH	LL	HL	HH	n.a.	HH
EE	n.a.	LH	HL	HH	LL	LL
EL	LH	LL	LH	LL	LH	LH
ES	LH	HH	LL	LL	HL	HH
FI	n.a.	HL	HL	HH	HH	HH
FR	LH	HH	HL	n.a.	HH	HH
HR	n.a.	LH	LH	LL	HL	LL
HU	LH	LH	HH	LL	LL	LL
IE	HH	HH	HH	HH	LH	HL
IT	LH	HH	LL	LL	LL	HH
LT	n.a.	LH	LH	LH	LH	LH
LU	n.a.	HL	HL	HH	HH	HL
LV	HL	LH	LH	LH	HL	LL
MT	n.a.	HH	LH	LL	HH	LH
NL	n.a.	HL	HH	HH	HL	HH
PL	HL	LH	LH	LL	LL	LL
PT	LL	LL	LL	LL	LL	HH
RO	LH	LH	LH	n.a.	LL	LL
SE	HL	HL	HL	HH	HH	HL
SI	HL	LL	LL	LL	LH	LH
SK	n.a.	LL	LH	n.a.	LL	LL
UK	n.a.	HL	HH	HH	HL	HH

ФОРУМ

ПЪТНА КАРТА НА БИЗНЕСА

2017 Предприемачите питат
политиците отговарят

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

ИКОНОМИСТ

БЪЛГАРСКА
СТОПАНСКА
КАМАРА

съюз на българския бизнес

24 февруари 2017 г.